

Saulius ir Dalia Kuosai su savo atžalomis (iš kairės): Tomu, Migle ir Tautvydu.

PKNPM mokinys Tomas.

Kuosai yra aktyvūs bendruomenininkai.

D. Kuosienė: daugiavaikė motina, kurčiųjų mokytoja, bendruomenininkė

Danutė KRIŠČIŪNIENĖ

„Jei kiti tai gali, kodėl aš negaliu...“, – sako Dalia KUOSIENĖ, Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinės mokyklos (PKNPM) biologijos, fizikos, gamtos ir žmogaus dalykų mokytoja metodininkė ir ugdytinio mama. Ponia Dalia – daugiavaikė mama. Tačiau ji puikiai geba derinti mamos ir pedagogės pareigas, yra mylinti žmona, nuoširdi kolegė, įstaigos administracijos vertinama už kompetencijas, kūrybiškumą ir bendruomeniškumą. Su ja kalbėjome Motinos dienos išvakarėse. Lietuvoje Motinos diena švenčiama pirmąjį gegužės sekmadienį. Motinos diena minima visame pasaulyje, tik skirtingomis datomis.

Dalia Kuosienė.

Mamos gali padaryti neįmanomus dalykus ir rasti netikėčiausius sprendimus. Kaip sekasi suderinti daugiavaikės mamos ir pedagogės profesiją?

Suderinti mamos ir mokytojos pareigas nėra lengva, o būti mama – sudėtinga. Mūsų šeimoje auga trys vaikai. Tautvydui – 19, Tomui – 13, Miglei – 12 metų. Pirmiausiai vis dėlto aš esu mama, o pedagogė tik po to. Šeima man yra labai svarbi, nes viskas prasideda nuo šeimos, kurioje be galo svarbu skiepyti vertybes. Aš dirbu keliose mokyklose, o PKNPM mokau vaikus fizikos ir biologijos. Dalykai yra sunkūs, mokiniams nelengvai suprantami, todėl perteikiu jiems žinias daugiausiai per praktiką. Pamokose dažnai naudoju STEAM metodą, tuomet dalykai tampa įdomūs ir suprantamesni. Daug dėmesio skiriu asmeniniam profesiniam tobulėjimui – neišvengiamai su mokytojo profesija susijusiai pareigai bei atsakomybei už mokymąsi visą gyvenimą.

Šeimoje auga specialiųjų ugdomosi poreikių sūnus. Kaip susitarkite su negalia? Kokie vaikų tarpusavio santykiai?

Sunku su tuo susitaisyti. Gerai, kad esame su vyru Sauliumi komanda, jis labai palaiko, dažnai padrąsina. Esu dėkinga kolegoms, kad, ugdydami mano sūnų, geba pastebėti ir suprasti ugdomosi procese jam kylančius sunkumus, tinkamai parenka mokymosi priemones, pritaiko ugdomosi procesą. Tautvydas, kaip vyriausias šeimos vaikas, broliui ir sesei dažnai nusileidžia, o Miglė su Tomu, kaip ir vaikai – tai geri draugai, tai pešasi ir nepasidalija. Miglė mėgsta Tomui vadovauti, o jis jos dažniausiai klauso, tuomet kartu gražiai žaidžia, piešia, konstruoja.

Kas jūmyse išugdė tokį stiprų pareigos jausmą, tikėjimo dovaną, nuolatinį norą tobulėti?

Pareigos jausmą ir tikėjimą išugdė tėvai savo gražiu pavyzdžiu. Šeimoje augome kartu su broliu. Brolis buvo jaunesnis. Visą laiką buvo skiepijama, kad reikia darbą atlikti laiku ir iki galo, kad labai svarbūs dvasiniai dalykai, kurie yra visko pagrindų pagrindas. Tėvai nuolat rodė pavyzdį savo darbštumu, nuoširdumu ir meile. Visada rado laiko išklausyti, padėti, patarti...

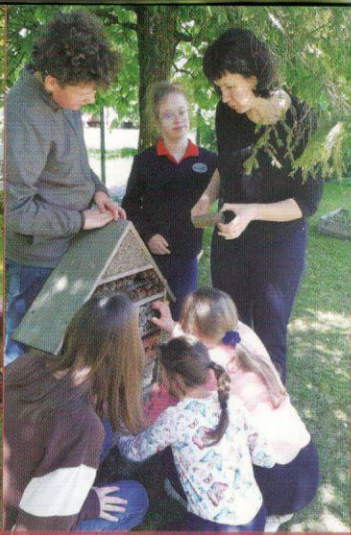
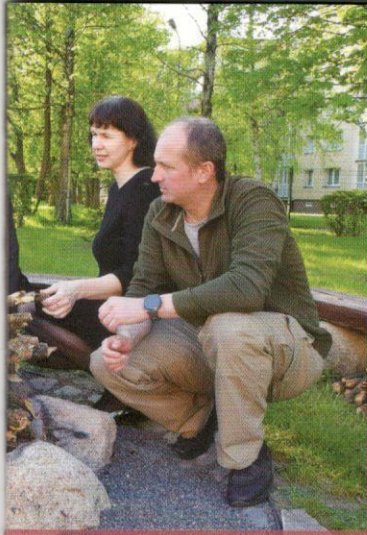
Darbus visada stengiuosi atlikti laiku ir iki

galo, kad kitiems nereikėtų eiti iš paskos ir taisyti padarytų klaidų ar pabaigti darbų už mane. Man sunku pasakyti „ne“, todėl turiu daug įvairiausių veiklų. Kadangi šiandieniam mokytojui keliami aukšti reikalavimai, nuolat tobulinu savo profesines kompetencijas, dalyvauju įvairiuose mokymuose, programose, konferencijose, projektinėse veiklose.

Yra sakoma, kad didelė vertybė yra leisti laiką kartu su šeima. Kaip atrodo jūsų šeimos kasdienybė, šventės ir poilsis?

Kiekvienais metais per vasaros atostogas važiuojame su visa šeima keletui dienų prie jūros. Turime tradiciją kiekvieną sekmadienį po šv. mišių eiti pas mano tėvus valgyti pietų. Mama visada palepina skaniausiais patiekalais.

Per Kūčias visi renkasi pas mus: mano tėvai ir brolis, vyro mama ir sesuo su vyru. Visi atvyksta nešini savo paruoštais valgiais, tad taip pat yra tradicija valgyti suneštinę vakarienę. Po Kūčių vakarienės einame į Kristaus gimimo iškilmes – nakties Bernelių šv. mišias, aukojamas ir švenčiamas naktį.

Mokytoja Dalia su savo mokiniais.

Mūsų šeima mėgsta kartu gaminti picas. Aš gaminu picos pagrindą, o tada kiekvienas susikuria savo mėgstamą picą, nes visiems tie patys ingredientai netinka. Kartu gaminame įvairius pyragus. Namieškiams labai patinka mano kepama naminė duona, kurios receptą perėmiau iš savo mamos.

Vyriausias sūnus Tautvydas yra gimęs gegužės pradžioje, todėl dažnai kartu minime ir Motinos dieną, ir sūnaus gimtadienį. Tuomet į svečius ateina seneliai, krikšto tėvai ir šventė tampa savaiame didelė. Kol vaikai buvo mažesni, per Motinos dieną dovanodavo savo rankomis padarytus darbelius, piešinius, dabar dovanoja gėlių. (Šypsosi.)

Antuanas de Sent-Egziuperi teigė, jog vienintelė vertybė žemėje – žmogaus ryšys su kitu žmogumi. Kokie jūsų santykiai su mokyklos ir kurčiųjų bendruomenėmis?

Viskas prasideda šeimoje. Kokie santykiai šeimoje, tokie atsinešami ir į mokyklą. Jau greitai bus dešimtmetis, kai dirbu PKNPM, čia mokosi ir mūsų sūnus Tomas. Visa šeima aktyviai dalyvaujame mokyklos gyvenime: įvairiuose renginiuose, padedame juos organizuoti, kurti bei tvarkyti edukacines erdves. Nuoširdžiai bendradarbiauju su mokiniais, jų tėvais ir globėjais, artimaisiais, kitais pedagogais, pagalbos mokiniui specialistais bei kurčiųjų bendruomene, nes darbas komandoje – pagrindinis mokytojo veiklos būdas.

